

Záverečná karta projektu

Názov projektu Evidenčné číslo projektu **APVV-0016-07**

Religiozita v dejinách Slovenska v stredoveku a novoveku

Zodpovedný riešiteľ **Mgr. Jaroslav Nemeš, PhD.**

Príjemca **Katolícka univerzita v Ružomberku, Filozofická fakulta**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

1. Katolícka univerzita v Ružomberku, Filozofická fakulta
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

- 1.
- 2.
- 3.

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

- 1.
- 2.
- 3.

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

1. NEMEŠ, Jaroslav - KOŽIAK, Rastislav a kol.: Svätý Vojtech – svätec, doba a jeho kult. Bratislava : Chronos, 2011, 230 s. (Zalamovanie textu a korektúry, vyjde do konca roka 2011)
2. ŠOLTÉS, Peter: Tri jazyky, štyri konfesie Etnická a konfesionálna pluralita na Zemplíne, Spiši a v Šariši. Bratislava : Spoločnosť Pro Historia, 2009, 232 s. ISBN 978-80-970060-6-8
3. ZMÁTLO, Peter: Katolíci a evanjelici na Slovensku (1929 – 1932). Ľudáci a národnári na ceste k spolupráci. Ružomberok : Verbum–vydavateľstvo KU, 2011, 290 s. ISBN 978-80-8084-721-0
4. NEMEŠ, Jaroslav: The Completion of the German Reformation in Hungary : the Disintegration of the Church Unity (1610). In: Church and Ethnicity in History. First Year of Conference V4 for Doctoral Candidates in Ostrava. Ed. Beáta Vida. Ostrava : University of

Ostrava, 2011, s. 60-72. ISBN 978-80-7368-940-7 (publikovaný výstup z konferencie V4 v Ostrave)

5. ŠOLTÉS, Peter: „Razliv ruskoj reki.“ Migration und Konfessionen im nordöstlichen Ungarn im 17. und 18. Jahrhundert. In: Kirchen als Integrationsfaktor für die Migration im Südosten der Habsburgermonarchie im 18. Jahrhundert. Eds. Rainer Bendel - Norbert Spannenger. Berlin : Lit Verlag, 2010, s. 115-132. ISBN 978-3-643-10045-0 (publikovaný výstup z konferencie v Ulme)

Uplatnenie výsledkov projektu

Závery výskumu majú teoretický i praktický význam. V teoretickej oblasti najmä pri vyučovaní dejepisu a náboženstva na základných, stredných školách a vysokých školách. Praktické využitie vidíme pri výskume odborníkov historikov na univerzitách a akadémiách vied i ako východisko vo viacerých oblastiach bádania slovenských dejín. Navyše výstupy v podobe publikovaných monografií, zborníka, štúdií a článkov majú široký dosah na odbornú i laickú verejnosť.

CHARAKTERISTIKA VÝSLEDKOV

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Riešiteľský kolektív svojimi 30 vedeckými výstupmi (z toho 4 monografie a 1 zborník) a 9 popularizačnými aktivitami prispel k riešeniu tém, ktoré zaplňajú tzv. biele miesta slovenských dejín. V priebehu necelých troch rokov sa spolupodieľal na organizovaní dvoch veľkých medzinárodných konferencií a jedného vedeckého sympózia, na ktorom odznelo spolu 100 referátov. Do projektu sa takto zapojili i odborníci z externého prostredia. Nevytrhávali pritom religiozitu zo stredoeurópskeho kontextu, resp. celoeurópskeho kultúrneho diania. Pri svojom bádani vždy vychádzali zo širšieho medzinárodného kontextu. Ak máme byť konkrétnejší, spomenieme napr. tri tematické okruhy, ktoré boli rozpracované podrobnejšie. 1. Problematika ranostredovekej zbožnosti je dokumentovaná v dvoch prácach o sv. Vojtechovi, domácej monografii a zahraničnom (poľskom) zborníku. Do riešenia sa zapojilo 29 vedcov zo 4 krajín (21 z nich výsledky aj publikovalo). Monografia o svätcovi je pritom vôbec prvá monografia v dejinách vydaná na Slovensku. 2. Problematika novovekej religiozity je zastúpená 1 monografiou a 8 štúdiami venujúcimi sa 16.-19. storočiu. Podrobnejšie je v nich rozpracovaná zbožnosť v Uhorsku začiatkom novoveku a najmä konfesijná problematika východného Slovenska. Väčšina z týchto príspevkov odznela aj na domácich a zahraničných konferenciách (Nemecko, Maďarsko a Česko). 3. Zložitá náboženská situácia na Slovensku v 20. storočí je prezentovaná v 13 publikovaných prácach, z toho 2 sú monografie. Zvlášť si všímajú vzťahy katolíkov a evanjelikov v ČSR, pravoslávnu religiozitu v 20. storočí, činnosť biskupa Vojtaššáka, úlohu katolíckeho školstva pri formovaní náboženského a spoločenského povedomia Slovákov a vplyv 2. vatikánskeho koncilu na formovanie súčasnej religiozity.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

The research board with its 30 scholarly publications (thereof four monographs and one large anthology) has contributed to the investigation of ambiguous and bypassed topics pertaining to the Slovak history. There were organized two influential international conferences and one scholarly symposium, altogether with one hundred contributions, everything in the period of less than three years. In the project were thus involved also scientists from the outside of research board. The religiosity in the Slovak history was not taken out of context of Middle European region, or better to say, from the European cultural heritage. The project participants always took broader international context into their considerations. To be more particular, it should be mentioned three thematic domains, which were specifically elaborated: 1) The question of early medieval religiosity, which is documented by two scholarly works dedicated to the personality of St. Adalbert (Vojtech). One of them is domestic monograph

and the second is international (published in Poland) anthology. In this problem were involved twenty nine scholars from four countries (twenty one of them have published the results of the research). The monograph about the Saint Adalbert is the first publication of its kind published in Slovakia. 2) The problem of modern age religiosity, solved by one monograph and eight articles dedicated to the historical period of 16th – 19th cent. There is detailed elaboration of the religiosity in early modern Hungary, and especially the confessional question of eastern Slovakia. Most of these articles were presented at domestic and international conferences (Germany, Hungary and Czech rep.) 3) The issue of complicated religious situation in Slovakia in the 20th century is accessible in thirteen scientific publications, two of them are monographs. They separately deal with relations of Catholics and Protestants in czechoslovak republic, the orthodox religiosity in the 20th century, the activity of Slovak bishop Vojtaššák, the role of Catholic education in the process of development of religious and social consciousness of Slovaks and the influence of 2nd Vatican Council on formation of the present religiosity.

Svojím podpisom potvrdzujem, že údaje uvedené v záverečnej karte sú pravdivé a úplné a súhlasím s ich zverejnením.

Zodpovedný riešiteľ

Mgr. Jaroslav Nemeš, PhD.

V Ružomberku 29. 06. 2011

Štatutárny zástupca príjemcu

PhDr. Dana Baláková, PhD.

V Ružomberku 29. 06. 2011

.....
podpis zodpovedného riešiteľa

.....
podpis štatutárneho zástupcu príjemcu